Y Weinyddiaeth Gyfiawnder

Diffiniadau

Caiff cymhwysedd ar gyfer yr ynadaeth ei bennu ar y sail a yw'r ymgeisydd sydd i'w benodi (neu'r ynad sy'n gwasanaethu) naill ai'n ymwneud yn uniongyrchol neu'n agos â gwaith y system cyfiawnder teuluol i'r fath raddau fel y gallai bod risg canfyddiadol, neu real o wrthdaro buddiannau, rhagfarn, neu o danseilio annibyniaeth y farnwriaeth, pe cânt eu penodi/caniatâd i barhau i wasanaethu. Hyd yn oed lle nad yw anghymhwysedd yn absoliwt, bydd amlder unrhyw gyswllt â phartïon neu asiantaethau (gan gynnwys cyfeillgarwch agos neu berthnasoedd teuluol) a allai beri risg wirioneddol neu ymddangosiadol i annibyniaeth y farnwriaeth pan fo unigolion neu asiantaethau penodol yn ymddangos gerbron y llys, yn cael ei ystyried wrth wneud penderfyniad ynghylch achosion unigol. Mewn rhai achosion penodol, gall fod yn angenrheidiol i Adnoddau Dynol y Swyddfa Farnwrol gael cyfarwyddyd gan yr Uwch Farnwr Llywyddol a/neu'r Arglwydd Ganghellor ynghylch cymhwysedd ymgeisydd i'w benodi/ynad sy'n gwasanaethu i barhau yn y swydd. Pan ddigwydd hyn, bydd penderfyniad y Prif Farnwr Llywyddol / Arglwydd Ganghellor yn derfynol.

Yn y cyfarwyddyd hwn, gall yr 'ardal panel teulu' y mae'r Ynad wedi'i aseinio iddi gynnwys mwy nag un 'Ardal Cyfiawnder Lleol'. Os oes gennych unrhyw ymholiad ynghylch cymhwysedd daearyddol, dylid ceisio cyngor gan y Pwyllgor Ymgynghorol ar gyfer yr ardal berthnasol.

Lle cyfeirir yn y cyfarwyddyd hwn at briod, partner sifil, partner neu berthnasau agos, bydd y diffiniadau canlynol yn berthnasol:

- **Priod/partner sifil/partner** – unrhyw unigolyn sydd â pherthynas barhaus â'r ymgeisydd, p'un a ydynt yn byw gyda'i gilydd fel cwpl priod neu bartneriaid sifil ai peidio.
- **Perthnasau agos** – tad, mam, mab, merch, brawd, chwaer, tad-yng-nghyfraith, mam-yng-nghyfraith, mab-yng-nghyfraith, merch-yng-nghyfraith, brawd-yng-nghyfraith, chwaer-yng-nghyfraith, neu lysblentyn, neu unigolion sydd ag unrhyw un o'r perthnasau hynny gyda phartner. Mae hyn yn cynnwys perthnasau drwy fabwysiadu.

Mae'r cyfarwyddyd hwn yn berthnasol i ymgeiswyr neu ynadon yn y llys teulu.

Galwedigaeth/Gweithgarwch	Anghymwys i gael eu penodi	Cymhwysedd yn dibynnu ar yr amgylchiadau neu mae amodau ynghlwm	Cyn-weithwyr yn anghymwys am ddwy flynedd ar ôl gadael yr alwedigaeth	Ni ellir penodi priod, partner sifil neu bartner i'r ardal panel teulu lle mae'r gweithiwr yn gweithio	Dylai ynadon ymddiswyddo neu drosglwyddo i ardal panel teulu arall os yw eu priod, partner sifil neu bartner yn gyflogedig yn un o'r galwedigaethau hyn	Canllawiau pellach ar gymhwysedd / amodau cysylltiedig
Gweithwyr Asiantaeth Fabwysiadu (gweler yr adran ar Ofalwyr Maeth)		✓		✓	✓	Yn gyffredinol maent yn gymwys. Ni ellir eu haseinio i banel teulu sy'n ymwneud â maes eu cyfrifoldebau cyflogaeth
Oedolion Priodol		✓				Yn gyffredinol maent yn gymwys. Ni ellir eu haseinio i banel teulu sy'n ymwneud â maes eu cyfrifoldebau Serch hynny, dylai ynadon gadw mewn cof y posibilrwydd o wrthdaro buddiannau a datgan unrhyw fuddiant posibl i'r partïon. Dylid gofyn i'r partïon a oes ganddynt wrthwynebiad. Os cyflwynir gwrthwynebiad rhesymegol, yna dylai'r ynad ymwrthod rhag gwrando'r achos.
Beili	✓		✓	✓	✓	

Bargyfreithwyr (gan gynnwys Cyfreithwyr sy'n Eiriolwyr)		✓				Yn gyffredinol maent yn gymwys. Ni ddylai ynadon sy'n gweithio fel bargyfreithwyr ymgymryd â gwaith eirioli mewn unrhyw gapasiti proffesiynol a allai greu gwrthdaro neu ymddangosiad o ragfarn gyda'u rôl fel ynad. Ni ddylent ymwneud neu gynghori ar achosion sydd wedi neu sy'n debygol o ddod gerbron y llys teulu maent wedi'u haseinio iddo, neu mewn unrhyw apêl yn ymwneud ag achos o'r fath.

Galwedigaeth/Gweithgarwch	Anghymwys i gael eu penodi	Cymhwysedd yn dibynnu ar yr amgylchiadau neu mae amodau ynghlwm	Cyn-weithwyr yn anghymwys am ddwy flynedd ar ôl gadael yr alwedigaeth	Ni ellir penodi priod, partner sifil neu bartner i'r ardal panel teulu lle mae'r gweithiwr yn gweithio	Dylai ynadon ymddiswyddo neu drosglwyddo i ardal panel teulu arall os yw eu priod, partner sifil neu bartner yn gyflogedig yn un o'r galwedigaethau hyn	Canllawiau pellach ar gymhwysedd / amodau cysylltiedig
Rheolwyr Gofal (yn ymwneud â chyfrifoldeb dros droseddwyr ifanc neu droseddwyr sy'n oedolion)		✓		✓	✓	Yn gyffredinol maent yn gymwys. Ni ellir eu haseinio i banel teulu sy'n ymwneud â maes eu cyfrifoldebau cyflogaeth.
Gwarcheidwaid Plant (CAFCASS neu warcheidwaid plant annibynnol)		✓		✓	✓	Yn gyffredinol maent yn gymwys. Ni ellir eu haseinio i banel teulu sy'n ymwneud â maes eu cyfrifoldebau cyflogaeth
Cyngor ar Bopeth (gwirfoddolwr neu gyflogai)		✓				Yn gyffredinol maent yn gymwys. Dylai Pwyllgorau Ymgynghorol asesu natur y gwaith a wneir a'r tebygolrwydd o gyswllt â'r rhai sy'n ymddangos gerbron y llys. Bydd Ysgrifennydd y Pwyllgor Ymgynghorol yn rhoi cyngor i ynadon ynghylch pa mor briodol fyddai iddynt wrando ar achosion penodol. Lle y gwneir gwaith sylweddol, gellir lliniaru unrhyw wrthdaro posibl drwy sicrhau bod yr ynad yn eistedd mewn ardal panel teulu gwahanol i lle maent yn gweithio/gwirfoddoli.

Galwedigaeth/Gweithgarwch	Anghymwys i gael eu penodi	Cymhwysedd yn dibynnu ar yr amgylchiadau neu mae amodau ynghlwm	Cyn-weithwyr yn anghymwys am ddwy flynedd ar ôl gadael yr alwedigaeth	Ni ellir penodi priod, partner sifil neu bartner i'r ardal panel teulu lle mae'r gweithiwr yn gweithio	Dylai ynadon ymddiswyddo neu drosglwyddo i ardal panel teulu arall os yw eu priod, partner sifil neu bartner yn gyflogedig yn un o'r galwedigaethau hyn	Canllawiau pellach ar gymhwysedd / amodau cysylltiedig
Gweision Sifil (gan gynnwys gweithwyr GLITEF a swyddfeydd cysylltiedig eraill y Weinyddiaeth Gyfiawnder, gan gynnwys y Swyddfa Farnwrol a chyrff Gweithredol eraill y Llywodraeth)		✓				Yn gyffredinol maent yn gymwys. Ni ddylent eistedd ar unrhyw achos sy'n ymwneud ag adran llywodraeth ganolog neu asiantaeth y maent yn gweithio iddi (ac eithrio'r Gwasanaeth Cynnal Plant) Ni chaniateir i staff GLITEF, gan gynnwys Cynghorwyr Cyfreithiol a Thywyswyr Llys/Clercod Llys sy'n gweithio yn y llysoedd ynadon, weithio yn yr un ardal ag y maent yn gwneud cais i fod yn ynad neu eistedd ynddi. Ni ellir penodi staff gweinyddol sy'n gweithio mewn Canolfannau Gwasanaethau'r Llysoedd a'r Tribiwnlysoedd i'r un Ardal Cyfiawnder Lleol neu ardal panel teulu ac y maent yn gweithio. Dim ond os oes gwrthdaro clir y bydd unrhyw briod, partner sifil a phartner yn gwneud ymgeisydd/ynad yn anghymwys.
Staff Canolfan Gyswllt Plant (gweithwyr a gwirfoddolwyr)		✓		✓	✓	Yn gyffredinol maent yn gymwys. Ni ellir eu haseinio i banel teulu sy'n ymwneud â maes eu cyfrifoldebau cyflogaeth a/neu wirfoddol.

Galwedigaeth/Gweithgarwch	Anghymwys i gael eu penodi	Cymhwysedd yn dibynnu ar yr amgylchiadau neu mae amodau ynghlwm	Cyn-weithwyr yn anghymwys am ddwy flynedd ar ôl gadael yr alwedigaeth	Ni ellir penodi priod, partner sifil neu bartner i'r ardal panel teulu lle mae'r gweithiwr yn gweithio	Dylai ynadon ymddiswyddo neu drosglwyddo i ardal panel teulu arall os yw eu priod, partner sifil neu bartner yn gyflogedig yn un o'r galwedigaethau hyn	Canllawiau pellach ar gymhwysedd / amodau cysylltiedig
Cynghorwyr (etholedig – pob haen o lywodraeth leol, gan gynnwys cynghorau plwyf)		✓				Yn gyffredinol maent yn gymwys. Yn unol ag adran 41 Deddf y Llysoedd 2003 ni ddylai ynadon eistedd ar achosion yn y llys teulu sy'n ymwneud â'r awdurdod lleol y maent yn aelod etholedig ohono. Bydd hyn yn cynnwys achosion yr ymdriniwyd â nhw gan y panel teulu y mae'r awdurdod lleol yn barti iddynt. Os oes angen cyngor ar ynadon ynghylch priodoldeb eistedd ar unrhyw achosion unigol, dylent siarad â Chadeirydd y Fainc, yr Uwch Reolwr Cyfreithiol neu'r cynghorydd cyfreithiol. Bydd angen i Bwyllgorau Ymgynghorol asesu dichonoldeb penodi aelod o awdurdod lleol i'r panel teulu lle gall eu hawdurdod gyflwyno achosion cyfraith gyhoeddus, yn seiliedig ar asesiad o arferion rhestru llysoedd.

Cyfreithwyr Gwasanaeth Erlyn y Goron ac Erlynwyr Cyswllt Mae'n cynnwys aseswyr annibynnol sy'n gweithio i Wasanaeth Erlyn y Goron ac sy'n rhoi cyngor, er enghraifft, ar ddelio â chwynion am brosesau Gwasanaeth Erlyn y Goron.		✓				Yn gyffredinol maent yn gymwys. Ni ellir eu haseinio i banel teulu sy'n ymwneud â maes eu cyfrifoldebau cyflogaeth.

Galwedigaeth/Gweithgarwch	Anghymwys i gael eu penodi	Cymhwysedd yn dibynnu ar yr amgylchiadau neu mae amodau ynghlwm	Cyn-weithwyr yn anghymwys am ddwy flynedd ar ôl gadael yr alwedigaeth	Ni ellir penodi priod, partner sifil neu bartner i'r ardal panel teulu lle mae'r gweithiwr yn gweithio	Dylai ynadon ymddiswyddo neu drosglwyddo i ardal panel teulu arall os yw eu priod, partner sifil neu bartner yn gyflogedig yn un o'r galwedigaethau hyn	Canllawiau pellach ar gymhwysedd / amodau cysylltiedig
Cyflogeion Gwasanaeth Erlyn y Goron		✓				Yn gyffredinol maent yn gymwys. Ni ellir eu haseinio i banel teulu sy'n ymwneud â maes eu cyfrifoldebau cyflogaeth
Swyddogion Lles Addysg	✓			✓	✓	
Tystion arbenigol yn y llys teulu (heb fod yn rhestr gyflawn e.e. seicolegydd, seiciatrydd, aseswyr teuluol)		✓				Yn gyffredinol maent yn gymwys. Ni ddylai ynadon dderbyn cyfarwyddiadau gan bartïon sy'n ymddangos: • o fewn unrhyw haen o lys teulu yn eu hardal panel teulu eu hunain; • o fewn unrhyw lys ynadon yn ardal eu panel teulu • cynorthwyo unrhyw barti neu adran o'r llywodraeth, yn ardal y panel teulu lle maent yn gwasanaethu
Gwasanaeth Cyfryngu Teuluol (cyfryngwyr a chyflogeion)		✓		✓	✓	Yn gyffredinol maent yn gymwys. Ni ellir eu haseinio i banel teulu sy'n ymwneud â maes eu cyfrifoldebau cyflogaeth neu fusnes.

Galwedigaeth/Gweithgarwch	Anghymwys i gael eu penodi	Cymhwysedd yn dibynnu ar yr amgylchiadau neu mae amodau ynghlwm	Cyn-weithwyr yn anghymwys am ddwy flynedd ar ôl gadael yr alwedigaeth	Ni ellir penodi priod, partner sifil neu bartner i'r ardal panel teulu lle mae'r gweithiwr yn gweithio	Dylai ynadon ymddiswyddo neu drosglwyddo i ardal panel teulu arall os yw eu priod, partner sifil neu bartner yn gyflogedig yn un o'r galwedigaethau hyn	Canllawiau pellach ar gymhwysedd / amodau cysylltiedig
Gofalwyr Maeth (Awdurdod lleol ac asiantaeth breifat)		✓		✓	✓	Yn gyffredinol maent yn gymwys. Ni ellir eu haseinio i banel teulu sy'n ymwneud ag ardal yr Awdurdod Lleol maent yn gysylltiedig â hi.
Awdurdodau Iechyd (cyflogai)		✓				Yn gyffredinol maent yn gymwys. Rhaid i ynadon beidio ag eistedd ar unrhyw achos sy'n gysylltiedig â'u cyflogwr.

Lluoedd EF		✓				Yn gyffredinol maent yn gymwys. Rhaid i ymgeiswyr allu rhoi sicrwydd i'r pwyllgor ymgynghorol nad ydynt yn debygol o gael eu hanfon y tu allan i Gymru a Lloegr hyd y gellir rhagweld. Os caiff ynadon sy'n gwasanaethu yn Lluoedd EF eu hanfon i leoliad arall o fewn Cymru a Lloegr, bydd y cyfarwyddiadau cyffredinol ar drosglwyddiadau yn berthnasol. Os cânt eu hanfon dramor, rhaid eu trin â chydymdeimlad; y disgwyliad cyffredinol yw y rhoddir iddynt ganiatâd i fod yn absennol. Dylid cysylltu â Thîm Adnoddau Dynol y Swyddfa Farnwrol os oes angen cyngor ynghylch unrhyw achosion arbennig/anarferol. Gall unrhyw briod, partner sifil a phartner fod yn anghymwys os ydynt yn bwriadu symud gyda'r aelod sy'n gwasanaethu i leoliad arall.

Galwedigaeth/Gweithgarwch	Anghymwys i gael eu penodi	Cymhwysedd yn dibynnu ar yr amgylchiadau neu mae amodau ynghlwm	Cyn-weithwyr yn anghymwys am ddwy flynedd ar ôl gadael yr alwedigaeth	Ni ellir penodi priod, partner sifil neu bartner i'r ardal panel teulu lle mae'r gweithiwr yn gweithio	Dylai ynadon ymddiswyddo neu drosglwyddo i ardal panel teulu arall os yw eu priod, partner sifil neu bartner yn gyflogedig yn un o'r galwedigaethau hyn	Canllawiau pellach ar gymhwysedd / amodau cysylltiedig
Cyfieithwyr ar y Pryd		✓				Yn gyffredinol maent yn gymwys. Rhaid i ynadon beidio â gweithredu fel cyfieithwyr ar y pryd: • o fewn unrhyw haen o lys teulu yn eu hardal panel teulu eu hunain; • o fewn unrhyw lys teulu yn ardal eu panel teulu • cynorthwyo unrhyw barti neu adran o'r llywodraeth, yn ardal y panel teulu lle maent yn gwasanaethu

Galwedigaeth/Gweithgarwch	Anghymwys i gael eu penodi	Cymhwysedd yn dibynnu ar yr amgylchiadau neu mae amodau ynghlwm	Cyn-weithwyr yn anghymwys am ddwy flynedd ar ôl gadael yr alwedigaeth	Ni ellir penodi priod, partner sifil neu bartner i'r ardal panel teulu lle mae'r gweithiwr yn gweithio	Dylai ynadon ymddiswyddo neu drosglwyddo i ardal panel teulu arall os yw eu priod, partner sifil neu bartner yn gyflogedig yn un o'r galwedigaethau hyn	Canllawiau pellach ar gymhwysedd / amodau cysylltiedig
Cyflogeion Awdurdod Lleol (heb gynnwys athrawon a gweithwyr cymdeithasol)		✓		✓	✓	Yn gyffredinol maent yn gymwys. Ni ddylai ynadon eistedd ar achosion sydd gerbron y llys teulu sy'n ymwneud â'r awdurdod lleol y maent yn gweithio iddo. Bydd hyn yn cynnwys achosion yr ymdriniwyd â nhw gan y panel teulu y mae'r awdurdod lleol yn barti iddynt. Os oes angen cyngor ar ynadon ynghylch priodoldeb eistedd ar unrhyw achosion unigol, dylent siarad â Chadeirydd y Fainc, yr Uwch Reolwr Cyfreithiol neu'r cynghorydd cyfreithiol. Bydd angen i Bwyllgorau Ymgynghorol asesu dichonoldeb penodi cyflogai awdurdod lleol i'r panel teulu lle gall eu hawdurdod gyflwyno achosion cyfraith gyhoeddus, yn seiliedig ar asesiad o arferion rhestru llysoedd.
Byrddau Diogelu Plant Lleol		✓		✓	✓	Yn gyffredinol maent yn gymwys. Ni ellir eu haseinio i banel teulu sy'n ymwneud â maes eu cyfrifoldebau cyflogaeth neu fusnes.

Galwedigaeth/Gweithgarwch	Anghymwys i gael eu penodi	Cymhwysedd yn dibynnu ar yr amgylchiadau neu mae amodau ynghlwm	Cyn-weithwyr yn anghymwys am ddwy flynedd ar ôl gadael yr alwedigaeth	Ni ellir penodi priod, partner sifil neu bartner i'r ardal panel teulu lle mae'r gweithiwr yn gweithio	Dylai ynadon ymddiswyddo neu drosglwyddo i ardal panel teulu arall os yw eu priod, partner sifil neu bartner yn gyflogedig yn un o'r galwedigaethau hyn	Canllawiau pellach ar gymhwysedd / amodau cysylltiedig
Cyfeillion Mackenzie	✓		✓	✓	✓	
Gweithwyr meddygol proffesiynol sy'n gweithio'n uniongyrchol â phlant (e.e. doctoriaid, nyrsys, cwnselwyr, seiciatryddion, seicolegwyr, cynghorwyr seicotherapiwtig ayb.)		✓				Yn gyffredinol maent yn gymwys. Ni ellir eu haseinio i banel teulu sy'n ymwneud â maes eu cyfrifoldebau cyflogaeth neu fusnes.
Aelod Seneddol neu Aelod o Senedd Cymru		✓				Yn gyffredinol maent yn gymwys. Dylid penodi ynadon i banel teulu gwahanol i'r etholaeth dan sylw. Ni ddylai ynadon sydd wedi'u mabwysiadu'n ffurfiol neu'n anffurfiol fel ymgeiswyr arfaethedig eistedd yn yr un ardal panel teulu â'r etholaeth dan sylw hyd nes bydd canlyniad yr etholiad yn hysbys. Os cânt eu hethol, rhaid iddynt wneud cais i drosglwyddo i ardal panel teulu arall neu, os nad yw hynny'n bosibl, ymddiswyddo neu adael y rhestr weithredol (a gallant ofyn i'w henw gael ei gynnwys ar y rhestr atodol).

Galwedigaeth/Gweithgarwch	Anghymwys i gael eu penodi	Cymhwysedd yn dibynnu ar yr amgylchiadau neu mae amodau ynghlwm	Cyn-weithwyr yn anghymwys am ddwy flynedd ar ôl gadael yr alwedigaeth	Ni ellir penodi priod, partner sifil neu bartner i'r ardal panel teulu lle mae'r gweithiwr yn gweithio	Dylai ynadon ymddiswyddo neu drosglwyddo i ardal panel teulu arall os yw eu priod, partner sifil neu bartner yn gyflogedig yn un o'r galwedigaethau hyn	Canllawiau pellach ar gymhwysedd / amodau cysylltiedig
Gweinidogion Crefydd		✓				Yn gyffredinol maent yn gymwys. Gellir rheoli unrhyw wrthdaro posibl drwy sicrhau bod yr ynad yn eistedd mewn ardal panel teulu wahanol i'r un y maent yn gweithio ynddi. Pan fydd ymgeisydd yn weinidog crefydd, neu pan fydd ynad yn dod yn weinidog crefydd, rhaid iddynt sicrhau nad yw eu dyletswyddau bugeiliol yn gwrthdaro â dyletswyddau ynad. Os bydd Pwyllgorau Ymgynghorol yn dymuno gwneud achos dros wyro oddi wrth y cyfarwyddyd hwn, rhaid iddynt ymgynghori â'r esgob, neu unrhyw awdurdod cyfatebol, i gael cytundeb i'r penodiad cyn ceisio caniatâd gan yr Arglwydd Brif Ustus (a'r Arglwydd Ganghellor, lle bo'n briodol). Dylid cysylltu â Thîm Adnoddau Dynol y Swyddfa Farnwrol am gyngor wrth ymdrin ag unrhyw achosion o'r fath.
Asiantaeth Troseddu Cenedlaethol		✓		✓	✓	Yn gyffredinol maent yn gymwys. Ni ellir eu haseinio i banel teulu sy'n ymwneud â maes eu cyfrifoldebau cyflogaeth Yn gyffredinol, mae'r un amodau yn berthnasol i aelodau'r teulu a pherthnasau agos yn unig, nid perthnasau eraill (ond ystyriwch bob achos yn unigol).

Galwedigaeth/Gweithgarwch	**Anghymwys i gael eu penodi**	**Cymhwysedd yn dibynnu ar yr amgylchiadau neu mae amodau ynghlwm**	**Cyn-weithwyr yn anghymwys am ddwy flynedd ar ôl gadael yr alwedigaeth**	**Ni ellir penodi priod, partner sifil neu bartner i'r ardal panel teulu lle mae'r gweithiwr yn gweithio**	**Dylai ynadon ymddiswyddo neu drosglwyddo i ardal panel teulu arall os yw eu priod, partner sifil neu bartner yn gyflogedig yn un o'r galwedigaethau hyn**	**Canllawiau pellach ar gymhwysedd / amodau cysylltiedig**
NSPCC neu elusennau plant tebyg eraill (Cyflogai)		✓		✓	✓	Yn gyffredinol maent yn gymwys. Ni ellir eu haseinio i banel teulu sy'n ymwneud â maes eu cyfrifoldebau cyflogaeth Pan fydd gan yr ynad unrhyw gyfrifoldeb cyflogaeth yn genedlaethol, rhaid i'r Pwyllgor Ymgynghorol asesu dichonoldeb penodi i'r panel teulu, a rhaid i'r ynad beidio â gwrando ar unrhyw fater lle mae eu cyflogwr yn barti i'r achos.
Asiant Gwleidyddiaeth Plaid (llawn amser/cyflogedig)		✓				Yn gyffredinol maent yn gymwys. Ni ellir eu haseinio i banel teulu sy'n ymwneud â maes eu cyfrifoldebau cyflogaeth.
Swyddog Cefnogi Cymuned yr Heddlu		✓				Yn gyffredinol maent yn gymwys. Ni ellir eu haseinio i banel teulu sy'n ymwneud â maes eu cyfrifoldebau cyflogaeth.
Partneriaethau'r Heddlu a'r Gymuned neu **Grwpiau Ymgysylltu'r Heddlu â'r Gymuned** (aelod)		✓				Yn gyffredinol maent yn gymwys. Ni ellir eu haseinio i banel teulu sy'n ymwneud â maes eu cyfrifoldebau

Galwedigaeth/Gweithgarwch	Anghymwys i gael eu penodi	Cymhwysedd yn dibynnu ar yr amgylchiadau neu mae amodau ynghlwm	Cyn-weithwyr yn anghymwys am ddwy flynedd ar ôl gadael yr alwedigaeth	Ni ellir penodi priod, partner sifil neu bartner i'r ardal panel teulu lle mae'r gweithiwr yn gweithio	Dylai ynadon ymddiswyddo neu drosglwyddo i ardal panel teulu arall os yw eu priod, partner sifil neu bartner yn gyflogedig yn un o'r galwedigaethau hyn	Canllawiau pellach ar gymhwysedd / amodau cysylltiedig
Comisiynydd Heddlu a Throsedd	✓			✓	✓	Y disgwyliad yw y bydd ynadon yn ymddiswyddo'n llwyr o swydd farnwrol os cânt eu hethol yn Gomisiynydd yr Heddlu a Throsedd (PCC) – neu os cânt eu penodi'n Ddirprwy Gomisiynydd Heddlu a Throsedd – ac ni chânt eu cynnwys ar y rhestr atodol. Rhaid i ynadon gymryd absenoldeb â chaniatâd o'r fainc os ydynt yn sefyll mewn etholiad ar gyfer swydd Comisiynydd Heddlu a Throsedd. Mae'r un amodau'n berthnasol i unrhyw briod, partner sifil, partner a pherthnasau agos.
Panelau Heddlu a Throsedd (aelod)		✓				Yn gyffredinol maent yn gymwys. Dylai ynadon hysbysu Ysgrifennydd eu Pwyllgor Ymgynghorol/Uwch-reolwr Cyfreithiol os ydynt yn derbyn aelodaeth o Banel yr Heddlu a Throsedd (PCP). Dylai ynadon geisio cyngor gan eu Cadeirydd Mainc a/neu Uwch-reolwr Cyfreithiol os gofynnir iddynt gyflawni dyletswydd fel aelod o Banel yr Heddlu a Throsedd a allai beri gwrthdaro â'r canfyddiad o'u hannibyniaeth farnwrol.
Yr Heddlu (cyflogai sifil)		✓		✓	✓	Yn gyffredinol maent yn gymwys. Ni ellir eu haseinio i banel teulu sy'n ymwneud â maes eu cyfrifoldebau cyflogaeth.

Galwedigaeth/Gweithgarwch	Anghymwys i gael eu penodi	Cymhwysedd yn dibynnu ar yr amgylchiadau neu mae amodau ynghlwm	Cyn-weithwyr yn anghymwys am ddwy flynedd ar ôl gadael yr alwedigaeth	Ni ellir penodi priod, partner sifil neu bartner i'r ardal panel teulu lle mae'r gweithiwr yn gweithio	Dylai ynadon ymddiswyddo neu drosglwyddo i ardal panel teulu arall os yw eu priod, partner sifil neu bartner yn gyflogedig yn un o'r galwedigaethau hyn	Canllawiau pellach ar gymhwysedd / amodau cysylltiedig
Swyddog Heddlu		✓		✓	✓	Yn gyffredinol maent yn gymwys. Ni ellir eu haseinio i banel teulu sy'n ymwneud â maes eu cyfrifoldebau cyflogaeth. Mae amodau llai cyfyngol yn berthnasol i aelodau'r teulu a pherthnasau agos yn unig, nid perthnasau eraill (ond ystyriwch bob achos yn unigol – yn enwedig os yw'r unigolyn yn gweithio mewn rôl amddiffyn plant fel rhan o'u cyfrifoldebau cyflogaeth).
Swyddog Heddlu Gwirfoddol		✓		✓	✓	Yn gyffredinol maent yn gymwys. Ni ellir eu haseinio i banel teulu sy'n ymwneud â maes eu cyfrifoldebau cyflogaeth Yn gyffredinol, mae'r un amodau yn berthnasol i aelodau'r teulu a pherthnasau agos yn unig, nid perthnasau eraill (ond ystyriwch bob achos yn unigol).

Gwasanaeth Carchardai a Gwasanaethau Contract Hebrwng Carcharorion (swyddogion carchar a phob gweithiwr arall sy'n gweithio mewn sefydliadau cosbol neu sy'n cludo carcharorion)		✓				Yn gyffredinol maent yn gymwys. Dylid sicrhau nad yw'r ynad yn gweithio mewn carchar neu'n hebrwng carcharorion mewn carchar yn yr ardal panel teulu mae'r ynad wedi'i haseinio iddi. Mae'r un rheolau'n berthnasol i bob priod, partner sifil a phartner.

Galwedigaeth/Gweithgarwch	Anghymwys i gael eu penodi	Cymhwysedd yn dibynnu ar yr amgylchiadau neu mae amodau ynghlwm	Cyn-weithwyr yn anghymwys am ddwy flynedd ar ôl gadael yr alwedigaeth	Ni ellir penodi priod, partner sifil neu bartner i'r ardal panel teulu lle mae'r gweithiwr yn gweithio	Dylai ynadon ymddiswyddo neu drosglwyddo i ardal panel teulu arall os yw eu priod, partner sifil neu bartner yn gyflogedig yn un o'r galwedigaethau hyn	Canllawiau pellach ar gymhwysedd / amodau cysylltiedig
Ditectifs Preifat (boed yn hunangyflogedig neu'n gweithio i asiantaeth)	✓					
Y Gwasanaeth Prawf (y rhai sydd mewn cyswllt uniongyrchol â throseddwyr)		✓		✓	✓	Yn gyffredinol maent yn gymwys. Ni ellir eu haseinio i banel teulu sy'n ymwneud â maes eu cyfrifoldebau cyflogaeth.
Cwnselydd o Relate **(neu elusennau tebyg)**		✓				Yn gyffredinol maent yn gymwys. Ni ellir eu haseinio i banel teulu sy'n ymwneud â maes eu cyfrifoldebau cyflogaeth.
Y Samariaid		✓				Yn gyffredinol maent yn gymwys. Bydd ynadon yn cael cyngor ynghylch eistedd ar achosion penodol.
Siryfion		✓				Yn gyffredinol maent yn gymwys. Ni chaiff ynadon eistedd mewn ardal Panel Teulu lle maent yn Siryf. Ni chaiff ynadon wasanaethu fel Cadeirydd y Fainc tra maent yn Siryf.
Gweithwyr Cymdeithasol (gweithwyr awdurdod lleol a gweithwyr cymdeithasol annibynnol)		✓		✓	✓	Yn gyffredinol maent yn gymwys. Ni ellir eu haseinio i banel teulu sy'n ymwneud â maes eu cyfrifoldebau cyflogaeth.

Galwedigaeth/Gweithgarwch	Anghymwys i gael eu penodi	Cymhwysedd yn dibynnu ar yr amgylchiadau neu mae amodau ynghlwm	Cyn-weithwyr yn anghymwys am ddwy flynedd ar ôl gadael yr alwedigaeth	Ni ellir penodi priod, partner sifil neu bartner i'r ardal panel teulu lle mae'r gweithiwr yn gweithio	Dylai ynadon ymddiswyddo neu drosglwyddo i ardal panel teulu arall os yw eu priod, partner sifil neu bartner yn gyflogedig yn un o'r galwedigaethau hyn	Canllawiau pellach ar gymhwysedd / amodau cysylltiedig
Cyfreithwyr		✓				Yn gyffredinol maent yn gymwys. Ni chaiff cyfreithiwr na phartneriaid y cwmni ymddangos gerbron ynadon a bennir i'r un ardal panel teulu (gweler adran 38 Deddf Cyfreithwyr 1974 – yn agor mewn porwr gwe). Ni ddylai ynadon y mae eu priod/partner sifil/partner yn gyfreithiwr eistedd ar unrhyw achos sy'n ymwneud â'r cwmni hwnnw. Ni ddylai ynadon sy'n gweithio mewn cwmni cyfreithwyr (neu y mae eu priod neu bartner yn gweithio yn y cwmni hwnnw) eistedd ar unrhyw achos sy'n ymwneud mewn unrhyw ffordd â'r cwmni hwnnw. Ni chaiff ynadon sydd â pherthynas agos sy'n gweithio i gwmni cyfreithwyr eistedd ar unrhyw achos lle y mae'r perthynas wedi ymddangos neu wedi rhoi cyngor. Os yw'r perthynas yn ymddangos yn rheolaidd yn y llys ar ran y cwmni, dylai'r ynad wneud cais i drosglwyddo i ardal panel teulu arall.

Galwedigaeth/Gweithgarwch	Anghymwys i gael eu penodi	Cymhwysedd yn dibynnu ar yr amgylchiadau neu mae amodau ynghlwm	Cyn-weithwyr yn anghymwys am ddwy flynedd ar ôl gadael yr alwedigaeth	Ni ellir penodi priod, partner sifil neu bartner i'r ardal panel teulu lle mae'r gweithiwr yn gweithio	Dylai ynadon ymddiswyddo neu drosglwyddo i ardal panel teulu arall os yw eu priod, partner sifil neu bartner yn gyflogedig yn un o'r galwedigaethau hyn	Canllawiau pellach ar gymhwysedd / amodau cysylltiedig
Athrawon (Awdurdod Lleol neu a gyflogir yn breifat fel arall)		✓				Yn gyffredinol maent yn gymwys. Gellir aseinio athrawon i ardal panel teulu lle mae'r ysgol wedi'i lleoli, ond rhaid i ynadon beidio ag eistedd ar unrhyw achos sy'n ymwneud â'r awdurdod lleol sy'n eu cyflogi neu blentyn sy'n mynychu'r ysgol y maent yn gweithio ynddi. Lle gallai fod gwrthdaro buddiannau fel arall, os oes angen cyngor ar ynadon ynghylch priodoldeb eistedd ar unrhyw achos unigol, dylent siarad â Chadeirydd y Fainc, yr Uwch Reolwr Cyfreithiol neu'r cynghorydd cyfreithiol.

Galwedigaeth/Gweithgarwch	Anghymwys i gael eu penodi	Cymhwysedd yn dibynnu ar yr amgylchiadau neu mae amodau ynghlwm	Cyn-weithwyr yn anghymwys am ddwy flynedd ar ôl gadael yr alwedigaeth	Ni ellir penodi priod, partner sifil neu bartner i'r ardal panel teulu lle mae'r gweithiwr yn gweithio	Dylai ynadon ymddiswyddo neu drosglwyddo i ardal panel teulu arall os yw eu priod, partner sifil neu bartner yn gyflogedig yn un o'r galwedigaethau hyn	Canllawiau pellach ar gymhwysedd / amodau cysylltiedig
Panel/Tîm Troseddwyr Ifanc / Panel Cyfeirio Troseddwyr Ifanc (aelod, gwirfoddolwr neu gyflogai). Mae hyn hefyd yn cynnwys gweithwyr **Byrddau Cyfiawnder Ieuenctid**		✓				Yn gyffredinol maent yn gymwys. Ni ellir eu haseinio i banel teulu sy'n ymwneud â maes cyfrifoldebau eu Panel Troseddwyr Ifanc/Tîm Troseddwyr Ifanc.
Panelau Cyfiawnder Adferol		✓				Yn gyffredinol maent yn gymwys. Ni ellir eu haseinio i banel teulu sy'n ymwneud â maes cyfrifoldebau eu Panel Troseddwyr Ifanc/Tîm Troseddwyr Ifanc.